

25 Μαΐου 1827

Η πτώση της Ακρόπολης

Από τη στιγμή που έπεσε το Μεσολόγγι (βλ. 10.4.1826), ο Κιουταχής κι ο Ιμπραήμ βάλθηκαν να καταστείλουν την ελληνική επανάσταση. Ο Ιμπραήμ ανέλαβε την Πελοπόννησο κι ο Κιουταχής τη Στερεά Ελλάδα. Με 10.000 άνδρες και 26 κανόνια, διέσχισε τη Ρούμελη, έφτασε στις 3 Ιουλίου 1826 στην Αθήνα και στρατοπέδευσε στα Πατήσια, αρχίζοντας την πολιορκία. Από την Εύβοια, ήρθε ο Ομέρ πασάς που κατέλαβε το λόφο του Φιλοπάππου (11 Ιουλίου) αλλά εκδιώχτηκε με αντεπίθεση του Γκούρα. Όλο τον Ιούλιο, οι Τούρκοι βομβάρδιζαν την πόλη και στις 3 του Αυγούστου πήραν με έφοδο τα τείχη της.

Οι Έλληνες οχυρώθηκαν στην Ακρόπολη. Δυο μέρες αργότερα, έφτασαν ενισχύσεις με επικεφαλής τον Καραϊσκάκη και τον Φαβιέρο που στρατοπέδευσαν στο Χαϊδάρι. Σε οκτάωρη μάχη (6 Αυγούστου), οι Έλληνες νίκησαν τους Τούρκους που προσπάθησαν (8 Αυγούστου) να πάρουν την Ακρόπολη με γενική επίθεση. Αποκρούστηκαν. Ο Γκούρας σκοτώθηκε (30 Σεπτεμβρίου) αλλά οι Έλληνες κρατούσαν. Στις 29 προς 30 Νοεμβρίου, ενισχύθηκαν και από τον Φαβιέρο που ανέβηκε στην Ακρόπολη κάτω από τα καταγιμιστικά τουρκικά πυρά.

Κι ενώ ο Κιουταχής βρισκόταν καθηλωμένος στην Αθήνα, ο Καραϊσκάκης διέτρεχε τη Στερεά νικώντας παντού κι αναζωπυρώνοντας την επανάσταση. Την άνοιξη του 1827, στρατός από 10.000 Έλληνες έφτασε στην Αθήνα για να υποστηρίξει την άμυνα. Έφτασαν με τον Καραϊσκάκη, ενώ αρχηγός του στρατού διορίστηκε ο Άγγλος Τσορτς που προχωρούσε από σφάλμα σε σφάλμα. Για να αποτρέψει ένα από αυτά, ο Καραϊσκάκης βγήκε στο Νέο Φάληρο, στις 22 Απριλίου 1827. Μια σφαίρα τον τραυμάτισε θανάσιμα. Πέθανε την άλλη μέρα. Τη μεθεπομένη, 24 Απριλίου, οι Έλληνες δέχτηκαν επίθεση κι υπέστησαν βαριά ήττα στη θέση Ανάλατος (στη Συγγρού, κοντά στο Φάληρο). Το παιχνίδι είχε χαθεί. Στις 25 Μαΐου 1827, η Ακρόπολη της Αθήνας παραδόθηκε στους Τούρκους.

1810: Ξεσπά η εναντίον των Ισπανών επανάσταση του Ρίο ντε Λα Πλάτα (σημερινή Αργεντινή) και σχηματίζεται αυτόνομη κυβέρνηση στο Μπουένος Άιρες. Η χώρα απελευθερώθηκε μετά από οκτώ χρόνια.

1911: Παραιτείται ο πρόεδρος Πορφύριο Ντίαζ, μετά τη νίκη επαναστατικών δυνάμεων επί των στρατευμάτων της κυβέρνησης στον εμφύλιο του Μεξικού.

1915: Στην Ευρώπη του Α' Παγκοσμίου πολέμου, λήγει η δεύτερη μάχη του Ιπρ με 105.000 θύματα. Ήταν η πρώτη φορά που οι Γερμανοί χρησιμοποίησαν δηλητηριώδη αέρια.

1949: Η Σαγκάη πέφτει στα χέρια των δυνάμεων του Μάο Τσε Τουνγκ.

1951: Εξαφανίζονται από το Λονδίνο οι Γκái Μπούργκες και Ντόναλντ Μακλίν, αξιωματούχοι του υπουργείου εξωτερικών. Αργότερα αποκαλύφθηκε ότι ήταν κατάσκοποι των Ρώσων.

1963: Διάσκεψη κορυφής των Αφρικανικών κρατών στην Αντίς Αμπέμπα, λήγει με τη συμφωνία να ξεκινήσει η λειτουργία του Οργανισμού Αφρικανικής Ενότητας.

1969: Ο συνταγματάρχης Τζααφάρ Νιμέρι ανατρέπει με πραξικόπημα την κυβέρνηση του Σουδάν.

1973: Εκδηλώνεται η ανταρσία του αντιτορπιλικού Βέλος, το οποίο ο κυβερνήτης του, Νίκος Παππάς οδηγεί στην Ιταλία, όπου το πλήρωμα καταγγέλλει την χούντα των συνταγματάρχων και ζητά πολιτικό άσυλο.

1979: Αεροσκάφος DC- 10 προσκρούει στο αεροδρόμιο Ο' Χερ του Σικάγο, σκοτώνοντας 273 άτομα. Ήταν η ως τότε χειρότερη εναέρια καταστροφή στην Αμερική.

1983: Φωτιά σε τρία πλοία σε ταξίδι στον Άνω Νείλο στην Αίγυπτο, σκοτώνει πάνω από 300 άτομα.

1989: Ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ εκλέγεται πρόεδρος της Σοβιετικής Ένωσης.

1991: 15.000 Φαλάσας - Εβραίοι της Αιθιοπίας - μεταφέρονται αεροπορικώς από την Αντίς Αμπέμπα στο Ισραήλ καθώς οι επαναστατικές δυνάμεις πλησίαζαν την πρωτεύουσα της Αιθιοπίας.

1992: Εκλέγεται πρόεδρος της Ιταλίας ο βετεράνος πολιτικός Όσκαρ Λουίτζι Σκαλφάρο.

1993: Ο πρόεδρος της Γουατεμάλα, Χόρχε Σεράνο, διαλύει τη Βουλή και αναστέλλει την ισχύ του Συντάγματος φοβούμενος πραξικόπημα.

1995: Σοβαρή συμπλοκή ξεκινά στον πόλεμο στη Βοσνία, όταν το ΝΑΤΟ χτυπάει αποθήκη πυρομαχικών κοντά στο Πάλε.

2014: Οι εκλογές για την ανάδειξη ευρωβουλευτών εμφάνισαν άνοδο των ευρωσκεπτικιστικών και εθνικιστικών κομμάτων, με κορυφαία την πρωτιά του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου (Λεπέν) στη Γαλλία (26%). Στην Ελλάδα, ο ΣΥΡΙΖΑ βγήκε πρώτος με 26,51%, έναντι 22,87% της ΝΔ. Η ακροδεξιά Χρυσή Αυγή αναδείχτηκε τρίτη πολιτική δύναμη με 9,38%, ενώ το ΠΑΣΟΚ (Ελιά) έπεσε στο 8,01%. Το πρωτοεμφανιζόμενο Ποτάμι κατέλαβε την πέμπτη θέση με 6,58%. Ακολούθησαν ΚΚΕ (6,05%), Ανεξάρτητοι Έλληνες (3,41%), ΛΑΟΣ (2,70%), Έλληνες Ευρωπαίοι Πολίτες (1,46%), ΔΗΜΑΡ (1,21%) κ.λπ.

2014: Ο δεύτερος γύρος των περιφερειακών και δημοτικών εκλογών έφερε τη ΝΔ να μην κερδίζει καμιά από τις δυο μεγαλύτερες περιφέρειες (Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας) και κανέναν από τους μεγαλύτερους δήμους της χώρας: Αττική, Ρένα Δούρου (ΣΥΡΙΖΑ), Κεντρική Μακεδονία, Τζιτζικώστας (ανεξάρτητος), Αθήνα, Καμίνης (ΔΗΜΑΡ κ.ά.), Θεσσαλονίκη, Μπουτάρης (ανεξάρτητος), Πειραιάς, Μώραλης (ανεξάρτητος), Πάτρα, Πελετιδής (ΚΚΕ), Λάρισα, Καλογιάννης (Αριστερά) κ.λπ.

2017: Παγιδευμένος φάκελος - βόμβα σκάει στα χέρια του πρώην πρωθυπουργού, Λουκά Παπαδήμου, και τον τραυματίζει, ενώ βρισκόταν μέσα στο θωρακισμένο αυτοκίνητό του.

2023: Υπηρεσιακός πρωθυπουργός αναλαμβάνει ο πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Η 25^η Μαΐου στον πολιτισμό

25 Μαΐου 1895

Η «Μπαλάντα της φυλακής»

Δε χρειαζόταν να ψάξουν να βρουν ποιος κρυβόταν πίσω από το ψευδώνυμο «C.3.3». Το ύφος και το στυλ του ποιήματος πρόδιδαν από μακριά τον ποιητή. Εκείνο που απασχολούσε τους υπερφίαλους Εγγλέζους ήταν το τι σήμαινε ο κωδικός, με τον οποίο ο Όσκαρ Ουάιλντ υπέγραφε την «Μπαλάντα της φυλακής του Ρέντινγκ» που τους έτριβε στα μούτρα. Κάποιος το ανακάλυψε: Η υπογραφή «C.3.3» δεν ήταν παρά ο αριθμός με τον οποίο ο ποιητής είχε καταχωριστεί στο μητρώο των φυλακών (βλ. 30.11.1900), όπου η απύθμενη εγγλέζικη υποκρισία τον είχε στείλει. Είχε καταδικαστεί στις 25 Μαΐου 1895 σε δυο χρόνων καταναγκαστικά έργα ως ο μοναδικός ομοφυλόφιλος της Βρετανίας! Μετά την αποφυλάκισή του, είχε καταφύγει στο φιλόξενο Μπερνεβάλ της Γαλλίας και, με τη μορφή ενός αριστουργήματος, τους επέστρεψε τις χειροπέδες χρυσωμένες σαν βραχιόλια. Είχαν εξευτελίσει κι είχαν ταπεινώσει το σώμα και την ψυχή του. Το πνεύμα του, όμως, έμενε ελεύθερο, περιπαικτικό και θανατηφόρο: «Μα ο καθένας σκοτώνει ό,τι αγαπάει / και στον καθένα τούτο ας ειπωθεί° / ένας με της αγάπης τα γλυκόλογα, / ο άλλος με μια ματιά φαρμακερή° / ο δειλός μ' ένα φίλημα σκοτώνει, / ο άνδρας ο γενναίος με το σπαθί» (μετάφραση Κλ. Καρθαίου).

1889: Γεννιέται στη Ρωσία ο Ιγκόρ Σικόρσκι, αεροναυπηγός και σχεδιαστής αεροπλάνων. Κατασκεύασε το πρώτο τετρακινητήριο με χωριστή καμπίνα για τους επιβάτες και

επινόησε το ελικόπτερο.

1935: Ο Αμερικανός μαύρος αθλητής Τζέσε Όουενς κάνει έξι παγκόσμια ρεκόρ σε 45 λεπτά.

1986: Τριάντα εκατομμύρια άτομα απ' όλο τον κόσμο ενώνονται στον αγώνα του Μπομπ Γκέλντοφ «Φυλές ενάντια στο χρόνο», για την ανεύρεση χρημάτων, ώστε να καταπολεμηθεί η λιμοκτονία στην Αφρική.

2002: Νικώντας με 9 – 7 την ουγγρική Χόβεντ, στη Βουδαπέστη, ο Ολυμπιακός κατακτά το ευρωπαϊκό κύπελλο του Τσάμπιονς Λινγκ στο πόλο και γίνεται πρώτη ελληνική ομάδα που κατακτά τρεις τίτλους την ίδια χρονιά, καθώς ήδη είχε αναδειχθεί πρωταθλητής Ελλάδας και κυπελλούχος.

2012: Στις 19.05, ώρα Ελλάδας, το πρώτο ιδιωτικό μη επανδρωμένο σκάφος, Dragon, συνδέεται με τον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό (ISS) και τον εφοδιάζει με περίπου μισό τόνο προμήθειες. Έμελλε να επιστρέψει στη Γη στις 31 Μαΐου για να ξαναχρησιμοποιηθεί. Είχε εκτοξευτεί από το ακρωτήριο Κανάβεραλ, στις 22 του μήνα.